

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica
NO GLAVARSTVO v CELJU
policijski oddelak

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaš za *num* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstom 1 Din.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.666.

Proslava 15-letnice septemberskih dogodkov v Celju.

»Mislim, da sem ga nekje videl in sem se razjokal.«
(Srečanje Ivana Cankarja s Petrom Klepcem.)

Gospod phil. Onič Franjo ji pripovedoval na proslavi septemberskih dogodkov v Celju povest o trpljenju Petra Klepca. Slaboten je bil Peter, vsem v posmeh. Vsakdo se je obregnil vanj in tovariši so ga pretepavali na paši. Zaprošil je Boga moči, da bi se ž njo branil; v spanju se mu je prikazal angelj in mu je dal moč. Tako se konča narodna bajka o nekakem Petru, ki je zadobil moč. A Cankar jo nadaljuje in pravi, da Peter ni znal rabiti svoje moči in jo je porazdelil med druge. »Mislim, da sem ga nekje videl in sem se razjokal.«

To je povedal g. Onič in Peter Klepec mu je ploskal. Ploskali smo mu z bolestjo v srcu, zakaj povedal nam je povest Petra Klepca, povest slovenskega naroda, povest nas samih.

Črno obrobjeni lepaki so naznanjali, da proslavi »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« 15-letnico septemberskih dogodkov in sicer v četrtek, dne 20. septembra z nabiranjem kolkov v prid obmejnim ljudskim knjižnicam, v soboto, dne 22. sept., pa s proslavo v Narodnem domu. V četrtek so hodili akademiki od hiše do hiše, nabirali knjige in prodajali koleke. »Nismo vedeli«, — 14 dni se je naznanjalo po časopisju in lepkih — »imamo menda nekaj na podstrešju, pa se nam ne ljubi iskati«, polurno zabavljanje čez vlado, državo, stranke, predno je kupil po kolkov za 5 dinarjev, ali pa celo: »Pridite popoldan, si bom premislil«, kot je rekel nek trgovec, tako praznujemo Slovenci 15-letnico septemberskih dogodkov.

Proslava v Narodnem domu je bila zamišljena kot manifestacija narodne misli in akademiki so v svojem idealizmu — Bog, daj norcem pamet — bili uverjeni, da bo častitljivi celjski narodni hram, kakor pred 15 leti tudi sedaj združil pod svojo streho vse celjske narodnjake brez razlike strankarske pripadnosti. Dvorana pa je bila v začetku napot prazna. Pristaši SLS so prireditev bojkotirali. Sedanjí Hej Slovenci so pljunili na svoje slovenstvo, obrnili svoje hejslovenske suknje in prikazala se je barva papežka. Ta bo menda tudi pristnejša in trpežnejša od one. Zaman pa smo pričakovali tudi druge, o katerih smo bili prepričani, da pridejo. Kje ste bili solzavi rodoljubi, ki ste narodni »od kvedra do kučme, od kučme nazaj«, kje leporečniki in prvaki-samozvani? Revija je bila v soboto, revija narodnih čet celjskih — a vas ni bilo. Žalostno je bilo tudi to, da je bilo CPD naprošeno za sodelovanje, a so bili pevci tako indolentni, da kljub pozivu gosp. Pregelja niso prihajali k vajam ter tako onemogočili pevske točke. »Dramilo kranjskim rojakom« je menda Vodnik napisal; kdo ga bo celjskim?

Slavnost je otvoril v imenu »Kluba napr. slov. akad. v Celju« g. cand. iur. Mejak, ki je izvajal: Narodnjaki Celja in celjske okolice!

Pozdravljam Vas v imenu »Kluba napr. slov. akad. v Celju« vse Vas, ki ste se z veseljem odzvali našemu vabilu in prihiteli danes v stari hram celjskih Slovencev, v celjski Narodni dom, da proslavimo 15-letnico septemberskih dogodkov, to je vseh onih dogodkov, ki so se vršili od 13. septembra, od skupščine CMD v Ptujju do one usodne nedelje, 20. septembra 1908 l., ko je pobesnela nemška druhal na tolovajski način

napadala Slovence v Ptujju, Mariboru, v Celju in prav posebno se odlikovala v Ljubljani, kjer ni le porosila slovensko zemljo nedolžna slovenska kri, temveč sta morala žrtvovati dva slovenska mladeniča, komaj 15-letni četrtošolec Ivan Adamič in 24-letni Rudolf Lunder, strojnik v »Narodni tiskarni«, svoji nadepolni življenji.

Kri ima magično moč, tako je dejal takrat pokojni dr. Oražen v svojem govoru pred ljubljanskim Mestnim domom. Pokazala se je ta moč v najkrajšem času v vsem javnem in zasebnem življenju Slovencev. Novo življenje je začelo veti v vseh narodnih društvih, ki so spoznala, da pomeni 20. september 1908 l. nov temeljni kamen, s slovensko krvjo oblit, v vedno višje in višje rasteči jugoslovanski stavbi. Vse je hitelo na delo, staro in mlado, moški in ženske. Največ pozornosti so obrnili narodno-obrambni društva. Bilo bi preobširno in tudi danes ni prilike govoriti o uspehih posameznih organizacij pri tem velikem narodnem delu.

Omeniti pa moram na kratko delovanje »Kluba napr. slov. akad. v Celju« na narodno-obrambni polju in sicer ono delo, ki je v zvezi z 20. septembrom. Veselico, ki je dala celjskim Nemcem in nemčurjem 20. sept. 1908 l. neposreden povod, da so demonstrirali po celjskem mestu proti Slovincem, razbijali po slovenskih trgovinah in končno pridivljali pred Narodni dom, to ljudsko slavnost je priredil naš klub. Prvi odgovor nasprotnikom po onih tolovajskih napadih na celjske Slovence, je bil darilo 1000 K — takrat precejšnja svota —, ki ga je poklonil klub »Sokolskemu domu« v Celju, nadalje je poslal 200 K ustanovnine CMD in ustanovil takoj dve ljudski knjižnici v obmejnih krajih bivše Štajerske. Klub si je izbral 20. september za svoj praznik in odslej vsako leto prirejal na ta dan narodno zbirko po bivšem Sp. Štajerskem. Takih narodnih zbirk je bilo skupno šest, pri katerih se je nabralo okrog 20.000 K, ki jih je klub vse podaril narodno-obrambni društvom. 20. september je veljal klubu kot dan splošnega narodnega davka.

Sedaj v svobodni lastni državi, ko obhajamo že 15-letnico onih žalostnih in vendar za nas tako pomembnih dni, je obhajal klub 20. sept. na ta način, da se je spominjal onih naših bratov tam v Korotanu, ki jim sreča ni bila mila praznovati skupno z nami v svobodni Jugoslaviji ta praznik. Nabirali smo za koroško mladino knjige in prodajali koleke v prid ljudskim knjižnicam. Ne s pretepavanjem Nemcev, ampak tako smo mislili, da najlepše proslavimo 15-letnico septemberskih dogodkov.

Kakor smo končno mi dočakali osvobodjenje, tako upajmo trdno, da mora priti tudi za naše brate tam na Primorskem in na Koroškem dan svobode. Naše misli naj bodo danes pri njih, naša vroča želja naj bo danes praznovati z njimi pod skupno streho 25-letnico septemberskih dogodkov.

V tem znamenju Vas danes tukaj pozdravlja akademska mladina in Vas prosi, da ji stojite pri delu za neodrešene brate, pri tem njenem najhvaležnejšem in najidealnejšem delu vsikdar in povsod zvesto ob strani.

Po g. Mejaku je povzel besedo stari narodni delavec, g. upravitelj Prekoršek, čigar govor priobčimo na drugem mestu. Podal nam je bilanco minulih 15 let. Trpka in grenka je bila njegova beseda, ker danes, v 5. letu svobode, ne zmremo tega, kar smo storili pred 15 leti.

Nato je govoril, burno pozdravljen, predsednik »Gospodstvskega zvona« g. dr. Josip Oblak iz Ljubljane; povdarjal je, da Slovenci še tako dolgo ne bomo

svobodni, dokler ječi le ena slovenska vas v Primorju, v Koroški pod tujim jaramom. Izrazil je svojo zahvalo celjskim akademikom, ki so obletnico septemberskih dogodkov praznovali v znamenju dela za zaslužjene brate onkraj Karavank. Vse naše mišljenje mora biti usmerjeno na delo za naše neosvobodjene brate. Rimljani so imeli svoj ceterum censeo, tudi mi imamo svoj ceterum censeo, ki mora preiti vsakemu Slovincu v meso in kri. Ceterum censeo, naše zaslužjene brate moramo osvoboditi! Naš veliki dan ni 20. sept., ko sta omahnil v grob dve nedolžni slovenski žrtvi, temveč 10. oktober, dan plebiscita v Koroški. Koroški Slovenec do 10. oktobra še živel ni; na dan plebiscita je šele pokazal, da živi in da je zaveden. Poraz na Koroškem je naša prva zmaga; 15.000 Korošcev je iz prepričanja glasovalo za slovensko, za jugoslovansko ideologijo. Teh 15.000 pa je sedaj posvečeno narodni smrti. Kaj so v primeri s to tragedijo septemberski dogodki? Slovencem zna trpeti in umirati; v tem je velik. Nemci so nam pravili »Windische Heilande«. Psovka naj bi to bila, a koliko resnice in tragike leži v njej! Zakaj naš narod na Koroškem je podoba onega, ki je umrl na križu. Tudi naš narod bičajo, s trnjejem ga kronajo in tudi on umira. Vkljub temu pa Korošec še ni izgubil upanja v svobodo. Pošljajo nam obupne prošnje, ne zahtevajo orožja, knjig prosijo. Dokler pa bo Korošec čital, dokler se bo opajal na tepotah materinega jezika, tako dolgo ne bo izgubljen za nas. In zato proslavimo spomin Adamiča in Lundera, spomin septemberskih dogodkov v znamenju: Slava našim neodrešenim bratom! — Temperamentni govornik je žele za svoja izvajanja navdušeno in burno odobranje in g. Mejak se mu je v imenu »Kluba« najpriščneje zahvalil, da je prišel kot odposlanec »Gospodstvskega zvona« na celjsko proslavo. Prosil ga je, naj pove odbornikom v Ljubljani, da bo našel »Gospodstvski zvon« celjske akademike vedno pripravljene, kadar jih bo potreboval.

Zadnji je govoril g. phil. Onič Franjo. H govorniški mizi je stopil mlad študent-pesnik in povedal bajko o Klepcu, o slabotnem Petru, ki je zadobil moč, pa je ni znal rabiti. Samo to je povedal, se priklonil in umolknil. Pa je zasklelo in zaplelo.

Nato je g. Milan Košič krasno deklariral Albrechtov epilog k Bezručevim »Šlezkim pesmim«.

Po deklaraciji je predsednik »Kluba« prečital sledečo udanostno brzojavko kralju: Narodnjaki mesta Celja in okolice, zbrani v Narodnem domu v Celju, dne 22. sept. 1923 na proslavi spomina 15-letnice septemberskih dogodkov, se z največjo hvaležnostjo spominjajo vseh onih bratov, ki so delovali in onih, ki so žrtvovali svoje življenje za osvobodjenje in združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno državo. Pozdravljamo svojega vladarja, čigar zasluge za našo lepo, svobodno domovino so nevenljive. Njega prosimo, da ne pozabi tudi onih naših bratov, ki bivajo zaslužjeni onstran naših mej. — V dvorani so zaorili navdušeni živio-klici kralju in državi.

S tem je bil oficijelni del proslave končan. Nastopili so še sokoli, viharo pozdravljeni, s tremi skupinami. Ko pa so nastopile sokolice z umetniškimi vajami s sneženimi kepami, se vihar navdušenja ni hotel poleči in morale so vaje ponavljati.

Ena najlepših točk programa pa so bili dve alegoriji, katere je aranžiral znani strokovnjak g. Benčan. Posebno druga alegorija, pri kateri so nastopili tudi vojaki v polni bojni opremi in sokoli-akademiki s sulicami, naperjenimi

proti našim sovražnikom, je vzbudila višek navdušenja. Spontano so vsi vstali in mogočno je zadonelo po dvorani »Bože pravde« in »Hej Slovani«. Marsikatero oko se je porosilo.

Dostojno so proslavili celjski akademiki 15. obletnico. Ne toliko dan žalosti, ampak dan veselja bi naj bil ta dan. Saj je po septemberskih dogodkih zavel med Slovenci nov, svež duh in narod slovenski je opustil svojo pasivnost ter prešel v napad. Spoznali smo, da nam v Avstriji ni rešitve in obračali smo pogled v srbski, sedaj tudi naš jugoslovanski Beograd. Veselili naj bi se ob 15-letnici septemberskih dogodkov, veselili, ker smo svobodni, ker se nam ni več bati nemške druhal, ki bi razbijala slovensko imetje, nas pretepavala, opljuvala in pa nemške soldateske, ki bi nas streljala. Veselili bi se morali — pa se nismo. Nekakšna resigniranost in trpkost je izzvenevala iz besed govornikov. Kar smo vsi podzavestno čutili, pa nam je jasno in naravnost povedal g. Onič . . .

»Mislim, da sem ga nekje videl in sem se razjokal.« M. H.

TEKMA ŽENSKOG NARAŠTAJA.

Natjeca se u višem i nižem razdjelu na brvnu, skoku u vis, u dalj, u prostim, vrste i u redovnim vezbama. U višem razdjelu natjecaju 3 vrste iz Celja, 1 iz Šoštanja, 5 poedinka iz Zagorja i jedna iz Celja, u nižem 1 vrsta iz Celja i 5 poedinka iz Trbovelj. Postigljivih bodova ima u svakom razdjelu za vrste 260. za poedinke 40. Diplome za bar 75 posto bez obzira na razdjel ili višak nad 75%. Tekmom ravna s. Ela Horvatova iz Šoštanja, načelnica ženskog odelena žup. tehn. odbora; sudačice ss.: Černejeva, Debelakova, Dereanijeva, Erhartičeva, Hrašovčeva (Celje), Mulejeva (Šmarje) i Trdinova (Celje). Kod prostih vežbi izždrebana je baš najteža: četvrta; u ostalom je uz lake uvete i marljivu spremu uspoš naravski, naime:

Viši razdjel.

Vrste: Celje I.	246 bod.	94.62 odst.
Celje II.	243 »	93.46 »
Celje III.	226 »	86.92 »
Šoštanj	216 »	83.08 »

Poedinke:

Aram Ana, Šoštanj	40 bod.	100.— odst.
Jošt Zvonimira, Celje	40 »	100.— »
Jug Mira, Celje	40 »	100.— »
Kovač Anka, Celje	40 »	100.— »
Krajnc Malči, Celje	40 »	100.— »
Luznik Zorana, Celje	40 »	100.— »
Modic Milena, Celje	40 »	100.— »
Stepančić Milena, Celje	40 »	100.— »
Bajde Zora, Celje	39 »	97.50 »
Lipold Ema, Celje	39 »	97.50 »
Presinger Ana, Celje	39 »	97.50 »
Stanič Olga, Šoštanj	39 »	97.50 »
Vizjak Dragica, Celje	39 »	97.50 »
Černejeva, Celje	38 »	95.— »
Druškovic Adela, Celje	38 »	95.— »
Kanka Kobi, Zagorje	38 »	95.— »
Poljšak Darinka, Zagorje	38 »	95.— »
Schwab Marta, Celje	38 »	95.— »
Volk Milica, Šoštanj	38 »	95.— »
Rak Justi, Zagorje	37 »	92.50 »
Blažič Minka, Zagorje	36 »	90.— »
Zupan Greti, Šoštanj	36 »	90.— »
Dragar Malči, Zagorje	31 »	77.50 »
Fink Anica, Celje	30 »	75.— »
Jelen Mila, Šoštanj	30 »	75.— »
Schwab Jelka, Celje	30 »	75.— »
Križmanič Marija, Celje	29 »	72.50 »
Modic Lea, Celje	29 »	72.50 »

Šonc Zora, Celje 29 bod. 95 odst.
Lužnik Ana, Šoštanj 17 » 42.50 »

Nizi razdjel.

Vrsta: Celje 226 bod. 86.93 odst.

Poedinke:

Tavčar Ad., Celje 40 bod. 100.— odst.
Paradiž Ivanka,
Trbovlje 39 » 97.50 »
Cukjati Anica,
Trbovlje 38 » 95.— »
Jelen Krist., Celje 38 » 95.— »
Naglav Ivanka,
Trbovlje 38 » 95.— »
Koren Zd., Celje 37 » 92.50 »
Perme Anica,
Trbovlje 37 » 92.50 »
Železnikar Hedviga,
Celje 36 » 90.— »
Rojc Pav., Trbovlje 31 » 77.50 »
Vrabič Pav., Celje 29 » 72.50 »
Zorman Št., Celje 29 » 72.50 »

U neštastici inih podatoka razporedjene su natjecateljice sa jednakim brojem postignutih bodova u alfabetskome redu. Dok je kod ženskog naraštaja za ocenjivanje ponašanja vrsta uzeta u oslonu na propise tekmovalnog reda za članstvo prosječna svota postignutih bodova u račun, uzeta je kod muškog naraštaja ukupna svota.

Povorka.

Nakon završenih pokusa za javnu vežbu krene tačno u određeno vreme povorka glavnim ulicama grada. Pored župnog starešinstva, članskih oddelka i glazbe učestvuju u povorci postrojeni u četverredne zборе: 15 naraštajnika u sletskoj odori sa naraštajskim praporom iz Zagorja i 60 naraštajnika u vežbenom kroju, 40 naraštajnika u odori, 94 ženske dece u odori i 24 u belim haljima te 126 muške dece u odori; ukupno 359. Povorka se zaustavi pred Narodnim domom, župni starešina stupa na balkon, pozdravlja sakupljenu omladinu, sječa je lanskih naraštajskih dana i bodri k daljem radu. Uz burno klicanje, kralju prestolonasledniku, otačbini i narodnom jedinstvu odpeva se Bože pravde. Ne možemo baš tvrditi, da bi publika osim čestitih iznimaka posvećivala povorci naročitu pažnju. Poznajemo prilike tuj i tamo pa smo uvereni, da to neće smetati našoj omladini, šta više podstrekavaće je. Napred nagom sokolskom!

Kako hoče Italija ubiti polmilijona Slovencev in Hrvatov.

Pod naslovom »Kaj se nam pripravlja« priobčujemo v orientacijo naši javnosti po tržaški »Edinosti« sledeče:

Te dni se je zaključilo september-sko zasedanje ministrskega sveta. Obsegalo je nekoliko nenavadno plodovitih sej, na katerih so ministri sklenili mnogo važnih odlokov, ki imajo postati v kratkem občeveljavni in pravomočni zakoni. Sedanja vlada ima, kakor znano, popolnoma proste roke, kajti že v prvem svojem zasedanju ji je izglasovala poslanska zbornica neomejeno pooblastilo, da sme ukrepati brez vsakega sodelovanja parlamenta, na svojo roko in po svoji lastni prevdarnosti o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo države in njenega ustroja. V začetku se je zdelo, da bo rabilo to pooblastilo vladi predvsem zato, da bi se mogla neovirano posvetiti delu za gospodarstveno in finančno obnovitev države. Praksa pa je pokazala, da ga vlada izrablja z nepričakovano vnoem na vseh poljih in v vseh področjih zakonodajnega dela.

Odloki in naredbe se kujejo noč in dan v tej pridni kovačnici ministrskega sveta pod brezobzirnim vodstvom mojstra Mussolinija.

Kakor že omenjeno so ministri na svojih zadnjih par sejah posebno pridno kovali. Med drugim je ministrski svet odobril par odlokov, ki se tičejo novih pokrajin. Naučni minister Gentile je predložil in ministrski svet je odobril velevažni odlok o preuredbi ljudskošolskega pouka, ki vsebuje daleko-sežne določbe tudi glede drugorodnih šol. Gre torej za vprašanje, ki je kot takšno življensko vprašanje za naš narod. Ljudska šola je ono svetišče, kjer se polagajo prvi in vsled tega odločilni temelji duševnemu in kulturnemu življenju narodnih množic. Vsi civilizirani narodi se globoko zavedajo neprecen-

ljivega pomena ljudske šole ter jo do sledno smatrajo za nedotakljivo svetlino in istovetijo njen obstoj in njeno bodočnost s svojim obstojem in s svojo bodočnostjo. Narod brez šol je narod brez bodočnosti!

Ta zavest o pomenu ljudske šole ter pouku in vzgoje, ki jo daje otroku na podlagi materinega jezika, je posebno živa med našim slovenskim ljudstvom. Pri malokaterem drugem narodu se goji do šole toliko nežnega spoštovanja kakor ravno pri nas Slovencih. Zdi se, da je sedanja vlada dobro poučena o tej naši lastnosti, da je dobro vedela, da smo v šolskih stvarih najobčutljivejši in da nam je kakor nalašč prizadajala nov udarec tam, kjer je bila gotova, da nas najgloblje zadene. Preuredba ljudskošolskega pouka, kakor jo je ravnokar odobril ministrski svet, pomeni namreč strašen, naravnost smrten udarec za vse naše ljudsko šolstvo.

Natančna vsebina tozadevnega odloka nam ni še znana in bo treba počakati, da dobimo njega besedilo v celoti, predno si bo mogoče napraviti končno sodbo o njem in o njegovem pravem bistvu. Kljub temu pa so na podlagi uradnih poročil o vsebini posameznih ukrepov že sedaj jasno razvidni nameni naučnega ministra. Ministrski svet je kratkotrajno sklenil, da se imajo vse naše slovenske in hrvatske ljudske šole brezobzirno poitalijančiti. Pod plaščem »novega učnega načrta« za ljudske šole se namerava — v nasprotju z vsemi pedagoškimi načeli — popolnoma izpodrinuti materinski jezik iz šole in uvesti italijanščino kot učni jezik. Kako naj se drugače tolmači čl. 4. novega učnega reda na podlagi uradnega poročila o njega vsebini, ki pravi dobesedno, da »se s čl. 4. ustvarja oni položaj absolutnega prvenstva, ki pripada pouku državnega jezika, s tem, da se pouk drugih jezikov, ki se navadno govorijo v nekaterih pokrajinah kraljevstva, omeji na posebne dodatne ure«? V šolah, v katerih so se razni predmeti poučevali dosedaj v slovenskem ali hrvatskem jeziku, se bo moral vršiti pouk v bodoče, ko se bo izvajal »novi program«, v italijanščini, medtem ko bo materinščini šolskih otrok odmerjeno po par ur na koncu šolskega pouka ali celo popoldne izven programa. To je praktični pomen novega učnega programa, ki ga je skoval ministrski svet.

Kakor bo naše ljudstvo z veseljem pozdravilo uvedbo veronauka, ki jo tudi vsebuje novi »učni program«, tako ga bo ta najneobzirniji in najhujši udarec proti njegovi narodni šoli napolnil z nepopisnim ogorčenjem proti taki šolski politiki, ki ji je očiten namen, da popolnoma raznarodi našo ljudsko šolo — to našo svetlino in naš ponos. Naše ljudstvo je prepametno, da bi se upiralo proti pouku državnega jezika po naših ljudskih šolah. Stoletna skušnjava nas uči, da ni znanje drugih jezikov samo dragocen pripomoček v težki borbi za obstanek, temveč tudi izborna orožje v narodni borbi. Priznava tudi načelo, da so narodne manjšine dolžne državnemu jeziku spoštovanje, ki mu gre. Toda ravno sedanjí strastno nacionalistični vladni krogi bi morali najbolj razumeti, da to spoštovanje ne more iti nikdar tako daleč, da bi se tako zavedna narodna manjšina, kakor je naše ljudstvo, odrekla svojemu jeziku in svoji šoli. Vsled tega bo zadela nova uredba ljudskošolskega pouka pri julijskih Slovanih na nepomirljiv protest ter bo izzvala trajno in nepomirljivo ogorčenje vseh slojev našega naroda.

Smatramo za svojo dolžnost, da kot glasniki našega javnega mnenja opozorimo vlado na zle posledice take šolske politike, ki ne more dovesti do toli naglašenega pomirjenja drugorodcev z novim položajem. Za dosego tega uspeha so potrebni ukrepi, s katerimi se kulturni in gmotni položaj prizadetega ljudstva krepi in boljša, ne pa slabša. Naglašamo vsled tega, da se julijski Slovani zavedamo tega najnovejšega udarca, ki ga predstavlja nova uredba z našo slovansko šolo. Ne samo to, temveč je tudi jasno vsakomur, da bo naša ljudska šola pahnjena z novo uredbo nazaj za več ko 50 let. Padla bo na stopnjo ljudske šole pri aostških Francozih, kjer veljajo uredbe, stare nad 70 let in proti katerim je omenjena narodna manjšina ponovno in upravičeno protestirala. Tudi se ne da tajiti, da bodo s to reformo pogažene najelementarnejše pravice narodnih manjšin, kakor jih predvidevajo mirovne pogodbe, ki pred-

pisujejo obvezen pouk državnega jezika po drugorodnih šolah, vendar pa brez kviri za njih narodni značaj.

Naše ljudstvo stoji torej pred najtežjim udarcem, kar jih je moralo dosedaj pretrpeti. Ali ga bo mogoče odvrniti? Ali bo mogoče rešiti našo narodno šolo? To je ono veleresno vprašanje, ki se nam vsiljuje v sedanjem hipu. Naj bo kakorkoli v tem pogledu, resnost zadeve zahteva, da jo čim prej vzamejo v pretres naše politične organizacije in izvoljeni zastopniki našega ljudstva. Treba je storiti vse, da se vlada prepriča o zgrešenosti take šolske politike v novih pokrajinah.

Politične vesti.

Reško vprašanje. Pašičevo pismo na Mussolinija ne vsebuje nobenih konkretnih predlogov, pač pa pritrditev, da bi se pogajanja zopet začela. Do jugoslovansko-italijanske zveze po mnenju »Evrope« najbrže ne pride, sklenila se bo pa trgovinska pogodba med obema državama, ki bo za obe državi velikega pomena. Reuter poroča, da bodo pogajanja med Jugoslavijo in Italijo kmalu obnovljena v Ženevi in sicer med Salandro in Ninčičem.

Opozicijski blok nastopi enotno? Joca Jovanović je posetil 22. tm. Ljubo Davidoviča in se posvetoval z njim, da nastopi zemljoradniški klub enotno glede vprašanja Reke. Nato je posetil dr. Korošec Davidoviča ter mu stavil predloge za sodelovanje klerikalcev z ostalo opozicijo, enako so izjavili muslimani. V pondeljek se bodo posvetovali demokrati o skupnem nastopu opozicijskega.

Zmešnjave pri radikalih. V radikalnem klubu vladajo desolatne razmere. Pri zasedanju prejšnje skupščine so se poslanci protivili zlasti imenovanju dr. Kojića in dr. Janjića. Skupina posl. Rankovića je obnovila še večjo borbo in očita posameznim ministrom korupcijo in nesposobnost. Posl. Pantovič smatra v »Pravdi« trgovinskega ministra za največje »budalo« in največjega lopova. Dne 22. tm. so imeli radikalni malkontenti sestanek, na katerem so zahtevali takojšnji odstop zunanjega ministra dr. Ninčiča, ker se sicer ne udeležijo glasovanja o demokratski interpelaciji glede reškega vprašanja, Tudi črnogorski poslanci so povsem nezadovoljni. Pašič hoče, da posreduje stari radikalni prvak Aca Stanojević, sicer odstopi. Govori se, da Stanojević deluje za povrnitev Stojana Protića v radikalno stranko. Sedanji zavezniki vlad: Nemci in džemijet grozijo ponovno z odpovedjo. Vsa znamenja kažejo, da se radikalna vlada ni obnesla, ker so z njo celo lastni pristaši nezadovoljni, kaj šele drugi.

Na vseh krajih revolucije. Na Bolgarskem je situacija zelo resna, ker je povsod revolucija v polnem razvoju. V vsej državi je proglašeno obsedno stanje in preki sod. Najbolj krvavi boji se vrše na progi proti Varni. Proga je na večih krajih razdejana. Na Španskem je vlada proglašila nad vso državo obsedno stanje. Kralj je postavljen pred alternativo, da prizna direktorij ali pa se odpove prestolu. Ukinjena je pravica kralja, da imenuje ali odpušta svoje ministre. Protirevolucionarno gibanje je vedno jače. Tudi na Portugalskem je politični položaj zelo napet, računati je z možnostjo fašistske revolucije. Tudi Jugoslavijo bi radi videli v tem kolu, a bodo že razsodni elementi poskrbeli, da do tega v naši mladi državi ne bo prišlo.

Morilci italijanske komisije izstedeni. »Messagero« poroča, da se je interalirani komisiji posrečilo izlediti krivce. Grk, ki so ga v Argyrokastru aretirali, se piše Fenjarelli in je doma iz Epira. Po daljšem obojavljanju je priznal, da je izvršil umor v družbi šestih tovarišev.

Mednarodna preiskovalna komisija je ugotovila, da Grki pri umoru italijanske komisije niso bili udeleženi, pač pa je bila grška vlada malomarna, da se niso erinirali morilci. Umor je bil izvršen le iz malomarnosti. Italijanska vlada je s tem rezultatom zelo nezadovoljna. Pariški listi poročajo, da so Italijani že pričeli z evakuacijo Krfa.

Nemčija kapitulira. Na Badenskem imajo vso moč v rokah komunisti. Vojaštvo je obkolilo mesto Baden. V Draždanah je prišlo 22. tm. do nemrov. V Hamburgu se pripravljajo splošna stav-

ka. Senatu se je stavela zahteva, da takoj ukine poruhski boj. Na sestanku državnega kancelarja z ministrskimi predsedniki nemških dežel, se bo razpravljalo o ukinjenju pasivnega odpora.

Veseli nas, da stopajo naši bratje na Koroškem v voljni boj združeni v »Koroški slovenski stranki«. Dne 21. oktobra bodo koroški Slovenci pokazali, da niso nemška dežela, ampak hočejo omogočiti za vsako ceno izvolitev slovenskih kandidatov.

Radič v Londonu. V mesto republike pošilja iz Londona pisma. V zadnji številki »Slobodnega doma« je priobčil že svoje deveto pismo. Ta pisma imajo veliko besedi, a nič vsebine. Štipica piše kakor bi mlajši prazno slamo, kako pije čaj z ženami raznih novinarjev in šolskih nadzornikov. Zato vendar ni bilo treba iti v London, to bi mogel tudi v Zagrebu delati. Kot svoj uspeh navaja Radič članek v listu »Daily News«. Toda slaba mu je tudi tu hvala in uteha, ker zaključuje ta članek: »V današnjem metežu Evrope, bodo težko dosegli Hrvati nezavisno svojo republiko.« Druga stvar, s katero se Radič hvali, je, da je za svojo propagando zainteresiral Noela Bukstona, ki da potuje v Sofijo in da nato razgleda stanje v Hrvatski in Jugoslaviji. Res je došel Bakston v Jugoslavijo, a ni posetil radičevcev in blokašev, pač pa je posetil socialista Korača in Divca, da mu onadva opišeta prilike v naši državi. Tudi to je uspeh. V zadnjih pisnih belježi Radič kot uspeh tudi to, kar mu je »neki angleški prijatelj« rekel: »Vi bodele čuli od mene tudi take stvari, katere vam ne bodo po godu!« Tudi to je uspeh! Nam se pa zdi, da bo Radič od teh svojih uspehov poginil, kakor osel, ki čaka, da trava zraste.

Revolucija na Bolgarskem. Na Bolgarskem je izbruhnila kmečka revolucija. V Radomiru in okolici se vrše borbe med vladnimi četami in kmeti. Na obeh straneh je več sto mrtvih in ranjenih. Jednako ljute borbe se vrše okoli Samokova in v Tarnovu. Vlada Cankova se nahaja v zelo kritičnem položaju, ker imajo zemljoradniki tri okrožja v rokah. Pod orožjem je 50.000 zemljoradnikov.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

25. torek »Charlejeva tetka«. B.
28. petek »Marija Stuart.« B.

Celiske novice.

Doživeli smo v Celju boljše čase. Po vseh ulicah našega mesta so naepeljani lepaki, na kojih sporočajo naši mesarji prebivalstvu veliko in veselo oznanilo, da bodo sekali od sobote 22. t. m. naprej prvovrstno goveje meso po 15 Din (petnajst dinarjev za 1 kg). Verjeti nismo mogli lastnim očem, da je kaj takega mogoče, in vendar je resnično tako, in vsak se lahko prepriča na stojnicah na Glavnem trgu in po nekaterih mesnicah. Vse se vprašuje, odkod vendar naenkrat ta sreča in dobrota za vse tiste, ki morajo tudi živeti, pa težko plačujejo previsoke cene mesa. V sporazumu z radničko nabavljачko zadružno Samopomoč in organizacijo javnih nameščencev je mestni magistral v Celju in okrajno glavarstvo podelilo koncesijo za sekanje mesa mesarju Weberju na Glavnem trgu, kojemu dobavlja živino iz Srbije izvozna tvrdka veletrgovina z živino Dimitrij Markovič iz Beograda, ki v velikih množinah dovaža živino iz južnih delov naše države ter zalaga z mesom velik del vojaških garnizij in tudi garnizijo v Celju. Ko je imenovana tvrdka dobila v Celju dobavo mesa za celjsko garnizijo, je bilo slišati mnogo nevolje v naših domačih mesarskih krogih, ki pa se kljub dane možnosti in opozoritvam iz meročajne strani niso mogli in niso hoteli odločiti za nakup in dobavo živine od tam, ki omogoča toliko nižje prodajne cene mesa. Naval prebivalstva na stojnico cenega mesa je bil vse te dni naravnost ogromen, in tako smo doživeli boj in konkurenco, ki jo oznanjajo celjskemu prebivalstvu že omenjeni lepaki. Vesel pojav, in le želeči je, da bi ga ne vzela prva jesenska slana, v tem pogledu lahko mnogo stori zrelost, vztrajnost in disciplina konsumentskih krogov. Vsačemu poštenemu zaslužku morajo biti stavljene tudi gotove meje. Mi prav dobro vemo, da se pri nakup-

nih cenah naše živine, meso ne da prodajati danes po 14—16 Din per kg, stvar in dolžnost pridobitnih krogov pa je, da spravljajo na trg živila po ceni, ki ne bo omogočala življenja samo najbogatijim, ampak tudi tistim, ki nimajo družega kot roke in razum, pa hočejo še tudi živeti.

Koncert Sancin. Koncert violinskega virtuozja prof. Karla Sancina se vrši dne 4. oktobra tl. v mali dvorani hotela Union v Celju. — Ta koncert obeta prvovrsten umetniški užitek in zato že sedaj opozarjamo celjsko občinstvo na spored, kateri vsebuje skladbe: Dvořaka, Bacha, Pagnanija, Griega, Kreislerja, Dittersdorfa, D'Ambrosio in Smetane.

Za mestnemu ubožnemu skladu celjskemu pripadli delež od čistega dobička godbene veselice prostovoljne požarne brambe v znesku Din 125.— se društvu izreka najsrčnejša zahvala. — Mestni magistrat celjski.

Občni zbor celjskega pododbora profesorskega društva, sekcija Ljubljana se je vršil dne 21. tm. v posvetovalnici državne realne gimnazije v Celju. Iz odborovega poročila je posneti marljivo delovanje pododbora, ki se je bavil predvsem s vprašanjem, kako bi bilo mogoče doseči izboljšanje gnotnega položaja srednješolskih nastavnikov. Stavilo se je več inicijativnih predlogov sekciji v Ljubljani. Občni zbor je sklepal tudi o dvoprocentnem prispevku v skupni fond, ki bi naj materijalno podprl borbo za špecijsko službeno pragmatiko srednješolskih profesorjev, nadalje o prispevku za posmrtnino, iz katere bi se podpirale vdove in otroci umrlih tovarišev. Poročalo se je med drugim tudi o sklepih IV. profesorskega kongresa v Sarajevu. Pododbor je štel v pretečenem poslovnem letu 18 članov. Pri volitvah se je izvolil stari odbor. Kot predsednik fungira že šesto leto g. prof. Matej Suhač.

Lepe razmere. Pri brzovjaku v soboto zjutraj ni bilo na tukajšnjem kolo-dvoru službojočega carinskega organa, radi česar iz inozemstva došli potniki v Celju niso smeli izstopiti, ampak so se morali peljati do Zagreba. Stroški in zamuda časa strank so morda malenkostni — za carinske organe. Upamo, da bo uvedena preiskava napravila red.

O priliki fantovskega večera brata Emerika Drogenika se je nabralo za celjskega Sokola 92 Din. — Najlepša hvala!

Pojasnilo. Mladinska igra »Čudezne gosli«, katero je nameravala uprizoriti mladina obeh mestnih osnovnih šol, se je morala žal definitivno opustiti. Ker pa nam je znano, da je javnost, zlasti pa, da so starši sodelujočih otrok zainteresirani na vzrokih tej odpovedi, naj služi v pojasnilo sledeče: Prvotna uprizoritev je bila določena na Vidov dan in so se vršile mesece prej vaje za petje, ples in sceno. Tikoma pred uprizoritvijo je pa izšla prepoved iste radi razširjanja otroških epidemičnih bolezni. Ker se ni vedelo, kedaj bo ta prepoved ukinjena, so otroci odšli brez točnih obvestil glede prihodnje uprizoritve na počitnice. Z vjajami se je pričelo zopet začetkom šol. leta, da se igra vsaj do 15. septembra spravi na oder, to pa z ozirom na okolnost, ker je veliko učencev in učenk med tem že prestopilo na gimnazijo in meščansko šolo in se jih po 15. septembru ni hotelo ovirati pri učenju. Žal nam je jejo iz nerazumevanja našega položaja Uduženje igralcev oziroma predstavnik istega delati težko s tem, da nam je oder mest. gledališča zabranilo za vaje in za uprizoritev. Nasvet, da se naj igra uprizori v Nar. domu, je bil brezpredmeten, ker je oder tam premajhen in scenično nedostaten. Dramatično društvo je sčasoma razumelo naš položaj in nam dovolilo oder, a žal prepozno, ker ne moremo prevzeti na se krivde, da se je učenec meščanskih in sred. šol odtegovalo od učenja. In tako je večmesečno delo postalo brezplodno, varane so lepe nade mladih igralcev in starih ter mladih gledalcev, ki bi se navduševali ob tej igri, ki bi po vajah sodeč, izredno ugajala. Te vrstice imajo namen, spraviti nekoliko luči v javnost o vzrokih odpovedi te igre in nimajo namen za deti nikogar. Če bode treba, smo pa tudi pripravljene, o tej stvari več izpregovoriti. — Vodstvo obeh osnovnih šol.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XXV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo: Žatec Č. S. R., dne 19. 9. 1923. Kakor vedno, tako se je tudi sedaj po obilnem nakupovanju in po visokih cenah minulega tedna kupčija umirila. Cene za prima hmelj so nespremenjene, medtem ko so cene za sedaj na trg pripeljani, manj lepi hmelj srednje kakovosti padle. Sedaj kupujejo trgovci za pivovarje, komisijonarji, nemški kupci in tuzemski in švicarski pivovarji vsak dan po več sto centov hmelja. Včeraj se je na kmetih plačevalo za prima hmelj 3200 do 3300, za srednje-lepo blago 3000, za slabše blago po 2900 č K za 50 kg in še prometni davek posebej. Po naši cenitvi je tretjina vsega pridelka že prodana. Našim pivovarjem bi priporočali, da bi si sedaj nakupili potrebno množino hmelja, ker bo mala letina kmalu razprodana — in ker se eksportiranje hmelja v inozemstvo ne bo oviralo. Kakor smo ravnokar iz Nürnberga zvedeli, je nemška vlada prepovedala izvoz letošnjega hmelja — le neznatna množina bo smela čez mejo. To dejstvo bo prisililo nemške kupce, kateri imajo obilo inozemskih odjemalcev, da bodo krili potrebno množino na Češkem, kar bo gotovo v najkrajšem času oživelo vso našo kupčijo. — Savez hmelj. društev.

Nabava deviz za potovanje na Nemško. Po razpisu g. finančnega ministra z dne 17. jul. 1923. l. br. 27.976 sme izdajati finančna delegacija v Ljubljani trgovcem, industrijalcem in obrtnikom pooblaščenja za nakup deviz pri potovanjih v svrhu posejanja inozemskih tržišč do najvišjega iznosa 10.000 francoskih frankov v valuti države, v katero se namerava potovati. Spričo izrednih valutarnih razmer v Nemčiji je generalni inšpektorat ministrstva financ v Beogradu na incijativo trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani z razpisom z dne 18. septembra 1923. l. br. 39.152 odločil, da sme finančna delegacija trgovcem, industrijalcem in obrtnikom, ki potujejo na Nemško, izdajati pooblaščenja za nakup deviz tudi v drugi nego nemški valuti.

Vinogradi. V Sloveniji (Gornja Radgona, Ljutomerska in Haložka okolica) so imeli vinogradi zadnji čas preveč moče, slučno je po Hrvatski in Slavoniji. Ako bo vreme toplo in solučno, se bo kvaliteta zboljšala. V Sremski je vinogradi dobro. Trgatev v okolici Subotice bo izpadla kvantitativno slaba, medtem ko so v okolici Tise izgledi zelo povoljni. Najboljši so izgledi v okolici Vršca in Bele Cerkve. Letošnja vina bodo v kvaliteti boljša od lanskih. V Bački se velike zaloge lanskih vin prodajajo tvornicam konjaka, ker je prevoz vsled visokih cen sodov in prevoznih stroškov nemogoč. Povpraševanje po dalmatini vinih je živahno, vsled česar so se cene dvignile. Glavni interesent za dalmatinska vina je Italija. Izvoz naših vin je še vedno nemogoč vsled visokih carinskih in prevoznih tarif.

Nemška marka umrla. Kljub vsej dobri volji raznih nemških vodilnih državnikov je marka vedno bolj padla, tako da je zadnje dni izdihnila. Kakor poroča »Lokalanzeiger«, so razgovori med nemškim finančnim ministrom in raznimi finančniki že toliko dozoreli, da se bo ustanovila banka, ki bo izdajala nov denar na podlagi zlate veljave. Gre še za vprašanje, v kakem razmerju naj je papirna marka z novo veljavo. Nov denar se bo imenoval Bodenmarka ter bo slonela na rentnih papirjih, ki se bodo obrestovali po 5 odstotkov in bodo tvorili dobro rento.

Našim cenj. naročnikom »Nove Dobe« smo priložili k današnji številki izpolnjene položnice v svrhu poravnave naročnine od 1. okt. tl. vnaprej. Odejem prosimo vse zaostaje naročnike, ki še dolgujejo naročnino, nekateri že po več mesecev, da svoje dolžne svote do 1. oktobra tl. poravnati blagovoljivo, ker so naši stroški preveliki, da bi zamogli naročnino še nadalje odlagati, kar se naj blagovoli pri pošiljanju iste upoštevati, sicer smo primorani s 5. oktobrom brezpogojno list vsakemu neplačniku ustaviti. — Upravništvo »Nove Dobe«.

Dnevna kronika.

Sokolsko društvo v Medvodah nam poroča, da je Ministrstvo poljoprivrede i voda na prošnjo prelozilo zrebanje od 14. avgusta na dne 20. decembra 1923. Toliko v blagohotno vednost vsem, ki imajo srečke efektne loterije za zgradbo Sokolskega doma v Medvodah! Zdravo! — Odsek za zgradbo Sokolskega doma v Medvodah.

Kongres ženskega Saveza. Narodni ženski Savez priredi dne 29. in 30. tm. v Sarajevu kongres delegatov vseh ženskih društev iz kraljevine.

Duhovniki in vojaška dolžnost. Ker so mnogi bogoslovci prejeli mašniško posvečenje, predno so izpolnili svojo vojaško dolžnost, so prejeli vsi skočje od pristojne oblasti dopis, v katerem se jih opozarja, da se to v bodoče ne sme ponavljati.

Ponarejevalci ali lopovi. V Novem Sadu je Jevrejska banka naznanila policiji, da je ponujal nek neznan gospod na prodaj 5.000 angleških funtov šterlingov. Ko je prišel omenjeni gospod v banko, so mu rekli, da kupijo funte, istočasno pa je banka obvestila policijo, ker je sumila, da je denar ukraden. Policija je takoj prišla in neznanca aretirala. Pri zaslišanju je povedal, da se zove Pavel Doljibjev. Pri niem so našli fotografičen aparat, nekaj klišejev za izdelovanje angleških novčanic, razne kemikalije, barve in drugih priprav za ponarejanje bankovcev.

Cirkniško jezero usahnilo. Cirkniško jezero je čez noč 16. tm. popolnoma usahnilo, milijoni zaostalih rib so poginili. Zadnjikrat je usahnilo pred sto leti. Cirkniško jezero je eden najčudovitejših pojavov na Krasu. Jezero leži v kotlini južno od Javornika in severnovzhodno od gore Slivnice. Med rimskimi pisatelji ga omenja Strabo. Pri visokem stanju ima 170 km² površine, srednja globočina je 8 m in oklepa štiri otoke od katerih je največji Otok. Ker obstoji Kras iz mnogostevilnih podzemskih jam, ima jezero veliko naravnih podzemskih odtokov, ki odvajajo v suhem vremenu vodo, v mokrem pa dovajajo, na gotovih krajih pa pride voda zopet na površje v podobi rek. Temna mesta na površini kažejo take lijake. Našteli so približno 40 mest, na katerih se voda odteka ter se prikaže pri Ljubljani kot Bistrica in Borovnica. Ako pride prevelika množina vode, jo lijaki ne morejo vse požreti, tedaj nastane povodenj, ki preplavi polja in vasi. Vodna površina se dvigne 7 m čez normalo. V letih 1707 do 1714 je odtekla voda samo enkrat. Od januarja 1834 do februarja 1835 se je jezero popolnoma posušilo. To je bilo od letos zadnjikrat.

Potres na Japonskem. Mali potresni sunki na Japonskem so vsakdanji in prebivalstvo se je temu že privadilo, tudi hiše so tako zidane, da kljubujejo potresu. Prava nevarnost za Japonsko pa je pri potresih voda, ki preplavi deželo, in ogenj, ki nastane vsakokrat, ker imajo skoro vse hiše električno in plinovo razsvetljavo. Ta dva elementa povzročata grozno pustošenje. Največjo in najuspešnejšo pomoč nudi v takih slučajih japonski vojak, ki je požrtvovalen in prijazen v največji meri.

Natečaj za barvotisk. Uduženje vojnih invalidov kraljevine SHS središnji odbor v Beogradu razpisuje pod št. 5501 od 15. septembra tl. natečaj za tiskanje svojih diplom po že izdelanem načrtu pod sledečimi pogoji: 1. Izdelava diplom mora biti hromo-litografska, to je, da se mora original reproducirati v osmih barvah tako, da iste popolnoma odgovarjajo originalu. Načrt se sme detajlno izpopolniti. 2. Potreben tekst bo treba postaviti v cirilici in latinici in dotični stavek predložiti na vpogled in odobrenje za reprodukcijo. 3. Format papirja biti mora v velikosti 45/62 cm, tisk pa se mora izvesti tako, da bo okoli roba papirja 4 cm praznega prostora. 4. Papir mora biti brez celuloze in ne sme biti lažji od 45 g pri komadu. 5. Prvi odtis (korektura) mora biti odobren za tiskanje od strani Uduženja vojnih invalidov, katero si pridruže pravico, da v slučaju nesoludne izdelave odkloni sprejem. 6. Diploma se bo tiskala v 15000 izvodih. Natančnejše podatke daje Uduženje vojnih invalidov. Središnji odbor v Beogradu, kjer se more pogledati tudi načrt. Ponudbe z vzorci papirja se pošiljajo na Uduženje

vojnih invalidov v Beograd do 15. oktobra tl.

Regulacija Save. Ministrstvo poljoprivrede in voda je odredilo posebno komisijo, ki naj v najkrajšem času prouči vse delo, ki se je dosedaj izvršilo glede regulacije Save. Uprava vod v Zagrebu pripravlja načrte, kako bi se Savo moglo napraviti plovno do Zagreba.

Popravek. Umrljivost abstinentov med 25 in 74 letom je mnogo manjša nego umrljivost neabstinentov. (Alkohol in dolgotrajno življenje.)

Učni tečaj za babice se začne na državni babiški šoli v Ljubljani dne 5. novembra 1923. s slovenskim učnim jezikom. Tečaj bo trajal do dne 31. avgusta 1924., t. j. mesecev. V ta tečaj se sprejmejo ženske, ki še niso prekoračile 40. leta starosti in ki so, ako so še neomožene, dovršile 24. leto ter so učnega jezika zmožne v besedi in pisavi. Pouk je brezplačen. Vse prosilke morajo vložiti svojoerčno spisano, pravilno kolkovano prošnjo za sprejem v babiško šolo pri pristojnem okrajnem glavarstvu, odnosno mestnem magistratu, do dne 10. oktobra 1923. Prošnji naj prilože krstni in rojstni list, eventualno poročni list ali, če so vdove, smrtni list svojega moža, nadalja oblastveno potrjeno nrastveno izpričevalo, potem izpričevalo uradnega zdravnika pristojnega političnega oblastva, da so zdrave in telesno in duševno sposobne za uk, nadalje izpričevalo, da imajo cepljene koze ali da so jim bile koze iznova cepljene, izpričevalo o šolski izobrazbi in, če so ubožne, tudi zakoniti ubožni list. Prednost za ta tečaj imajo prosilke iz mariborske oblasti, izvemši mesti Maribor in Celje. Učjenke, ki so ubožne in potrebne, se sprejmejo v internat brezplačno; imoviteje morajo plačevati hrano v internatu, stnujejo pa lahko zunaj internata. Vsaka učenka, sprejeta v državno babiško šolo, mora imeti poleg zadostnega telesnega perila in obutve še te le svoje predmete: 4 rjuhe, 2 prevleki za blazine, 1 posteljno odejo (koc), 2 bela predpasnika z rokavi (po predpisu), 2 brisači, 2 namizna prtiča, jedilno posodo in orodje. Dne 5. novembra 1923 ob osmih se morajo vse prosilke osebno javiti pri ravnateljstvu državne babiške šole v Ljubljani, Stara pot št. 3, da opravijo predpisani sprejemni izpit. Prosilke se sprejmejo, ako zadoste vsem predpisanim pogojem in ako opravijo sprejemni izpit z dobrim uspehom. Državna babiška šola v Ljubljani, dne 3. septembra 1923. Ravnatelj: prof. dr. Zalokar s. r.

Cigani in mrliči. V bližini Novega Sada v vasi Gložan so našli pred nekaj dnevi človeško truplo, ki je že razpadlo. Preiskava je dognala, da je to truplo Milana Košana, mlinarja iz Vukovara. Podal se je pred 8 dnevi na pot, sa napil na vozu, padel z njega in se ubil. Pred par dnevi so našli na mrliča cigani in ga oropal. Vzeli so mu 19.000 dinarjev v gotovini, zlato uro in več drugih predmetov. Cigane je oblast izsledila in jih zaprla.

Z medvedom se je boril 18-letni kmečki fant Damušič v Bosni. Ko je hodil te dni po planini, je zapazil medveda, ki je hodil vzravnan po dveh nogah. Napadel je medveda s sekuro, toda medved ga je prijel za roke s tacami, z zobmi se mu je pa zagrizel v nogo. Fant je ostal zavesten, a se je delal kakor mrtev, in res ga je pustil medved ter odšel.

Smodnik eksplodiral. Dne 20. tm. ob 3. uri zjutraj je eksplodiralo v sarajevskem skladišču 10 zabojev smodnika. Ljudje, ki so mislili, da je potres, so v paničnem begu zbežali na ulice.

Tihotapstvo z vžigalicami in cigaretnim papirjem. Zadnji čas se je tihotapstvo z vžigalicami in cigaretnim papirjem na naši severni meji močno razvilo. Avstrijski strojevodje vtihotaplajo blago, skrito med premogom. Mariborska policija je aretirala več tihotapcev, enemu je odvzela vžigalice, katere je že prodal za 1000 Din.

Pred nekolikimi dnevi je bila nekemu železniškemu uradniku

ukradena Doberman psica,

dobro rejena, precej velika, s kupiranimi ušesi in repom. Ta psica je bila v Celju videna v spremstvu nekega moškega, koji jo je najbrže prodal, ker je drugi dan ni več imel. Eventuelni kupec se poziva, da v izogib event. posledic zadevo prijavi policijskemu uradu v Celju.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obr. po 6 1/2% to je 6-50 Din od sto, proti odpovedi do 8 Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru
Rentni davek plača zadruga ter se ne zaračuni vlagateljem!

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Palma

Na kakovost morate paziti, a ne na ceno

kadar kupujete gumi potpetnike. Zahtevajte od Vašega čevljarja izrečno samo prave Palma kaučuk potpetnike in kaučuk potplate in odklonite vsako ponarejenost.

Reševanje invalidskih pokojnin.
Na podstavi čl. 35 zakona o budžetih dvanajstih za juli, avgust in september 1923 je prevzelo Deželno sodišče, odd. XIV. v Ljubljani reševanje invalidskih pokojnin za vse vojne invalide in rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov v smislu zakona o začasnih pomoči tem osebam z dne 28. XII. 1923. Radi tega je z dnem 6. septembra 1923 prenehal poslovati pokojninski referat invalidskega odseka oddelka za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani. Prizadete stranke in uradi naj se odslej naprej v pokojninskih zadevah obračajo na Deželno sodišče, oddelk XIV. v Ljubljani, ki posluje začasno še v dosedanjih prostorih invalidskega odseka v Št. Peterski vojašnici I. nadstropje. Gažisti-neinvalidi in njihovi svojci naj se odslej obračajo v pokojninskih zadevah na Delegacijo ministrstva financ v Ljubljani. Vse druge vrste državne pomoči po invalidskem zakonu ostanejo še nadalje v delokrogu invalidskega odseka, oddelka za socialno politiko.

Primarij dr. Hugon Robič
špecialist za spolne in kožne bolezni
ordinira zopet
ob delavnikih od 2.—4. ure popoldne.
MARIBOR, Prešernova ul. Telefon 359.

Učenka

za prodajalno s čevlji v Celju se takoj sprejme. Obvladati mora slovensko in nemško v govoru in pisavi. Stanovanje in hrana v hiši, ostalo po dogovoru. Ponudbe je nasloviti pod »Učenka, Celje, čevlji« na Aloma Company, Ljubljana. 1466 1

Prodajam hišo

primerno za eno družino, 1 oral posestva, 3/4 ure od Celja ali 5 minut od postaje Petrovče. V stanovanje se kupaec takoj lahko vseli. Interesenti naj vpošljejo svoje adrese pod »Hiša, Celje, Petrovče« na Aloma Company. 3-1

Več mizarških pomočnikov
za pohištvo in enega

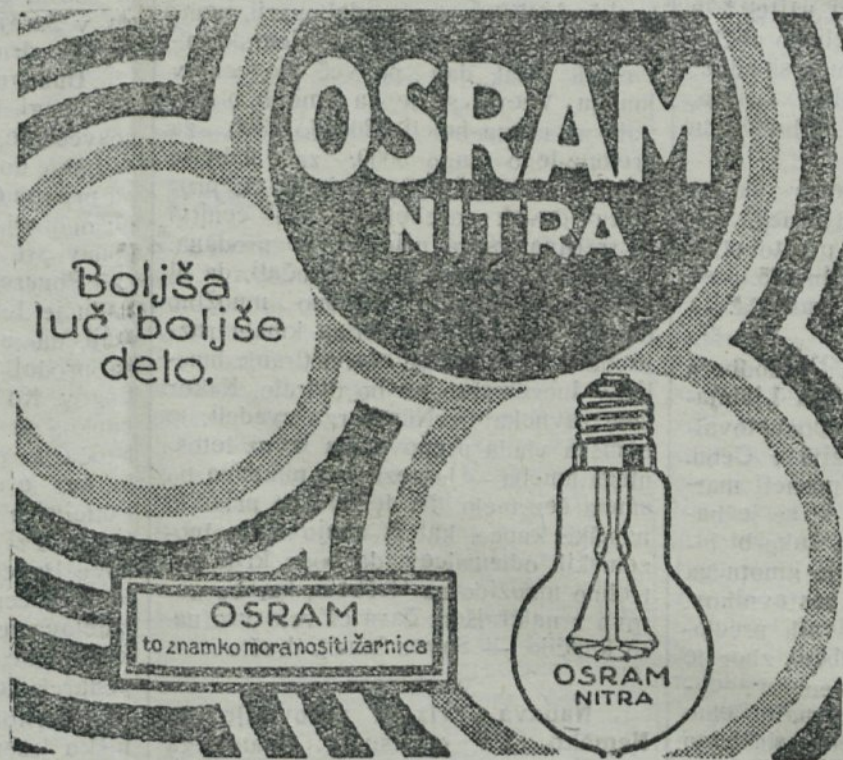
vajenca

sprejme proti dobri plači in oskrbi
Franjo Korun (Wagner), Št. Jurij ob Taboru. 3-2

Pridnega in poštenega

tekača

do 16 let starega išče Slavenska banka podružnica Celje. Predstaviti se dnevno ob šestih popoldne. 2-2

Volne za jumperje

Novost! v vseh barvah. **Novost!**

Volna prepletena z umetno svilo
Smirna-preproge, vse potrebščine, predloge etc. Izvrševanje po naročilu.

Mica Križanič,
špecialna trgovina ženskih ročnih del.

Kontoristinja

z večletno prakso se takoj sprejme. Javijo se naj samo prvovrstne moči, ki so popolnoma perfektno v stenografiji, strojepisju in knjigovodstvu. Ponudbe naj se pošljejo na upravo pod »Dobra moč«. 3-2

Stanovanje

s tremi sobami, v eni vili, 12 minut od mesta Celja oddaljeno, se zamenja z enakim v Celju. Naslov v upravi. 1

BREZPLAČNO

vam pošiljam cenj. dame svoje **knjige in brošure** ki obravnavajo vsa diskretna ženska vprašanja. Spoštovane gospe, na vsak način morate brati moje brošure, da se izognete skrbem in pomanjkanju. Na vsa diskretna vprašanja vam odgovorim takoj in vestno. Zahtevajte takoj brošuro E, proti pošiljati 10 Din (ne znamke) od med. At. Bork-te, Frankfurt a. M., Moselstrasse 48.

XXXXXXXXXX 20-8 XXXXXXXXXXXX

Pisalni stroj

(Blickensderfer), dobro ohranjen, se jako ceno proda. Na vpogled v pisarni gospoda A. Milevskega, Celje, Prešernova ul. št. 6. 2-2

Zanesljiv, gibčen, trezen, mlad mož najde lahko službo kot

sluga

pri uglednem podjetju. Vojaščine prosti imajo prednost. Kratke ponudbe brez dokumentov z navedbo dosedanjega službovanja na upravo pod »Celje«.

Prodajalka

z večletno prakso v trg. meš. blaga, želi mesto spremeniti takoj. Ponudbe pod »Zanesljiva moč« na upravo. 3-3

Jadranska banka Beograd

Del. glavnica:
Din 60,000.000.—

Rezerva:
Din 30,000.000.—

Podružnice:
Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.